

Standard egzaminacyjny kwalifikacji zawodowej

SPO.02. Świadczenie usług opiekuńczo-wspierających osobie starszej

CENTRUM KSZTAŁCENIA USTAWICZNEGO W BIAŁYMSTOKU

Białystok 2020

Autor: mgr Małgorzata Malinowska

Recenzent: mgr Magdalena Tywończuk

Opiekun merytoryczny/naukowy: mgr Agnieszka Kierus

Standard egzaminacyjny kwalifikacji zawodowej

SPO.02. Świadczenie usług opiekuńczo-wspierających osobie starszej w zawodzie

341202 Opiekun osoby starszej

Opracowanie standardu egzaminacyjnego sfinansowano ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach projektu Centrum Kompetencji BOF – kompleksowy model wsparcia i modernizacji systemu kształcenia zawodowego na terenie Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020.

Spis treści

Moduł 1. System certyfikacji kompetencji	4
1. Informacje ogólne o systemie certyfikacji umiejętności zawodowych.....	4
2. Uczestnicy systemu certyfikacji kompetencji	5
3. Wymagania, które należy spełnić, aby poddać się walidacji i certyfikacji kompetencji	6
4. Termin i miejsce potwierdzania kompetencji	6
Moduł 2. Egzamin sprawdzający wiedzę i umiejętności zawodowe	7
3. Dostosowanie stanowiska egzaminacyjnego do potrzeb i możliwości zdających ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	7
4. Podstawa uznania potwierdzenia kompetencji.....	7
5. Zastrzeżenia do przebiegu egzaminu	8
6. Dokumenty potwierdzające zdanie egzaminu.....	8
Moduł 3. Kwalifikacje w zawodzie.....	9
Moduł 4. Standard egzaminacyjny dla umiejętności SP.02. Świadczenie usług opiekuńczo wspierających osobie straszej.....	12
1. Umiejętności zawodowe	12
2. Niezbędne wyposażenie stanowiska egzaminacyjnego do części praktycznej	12
3. Przykładowe zadania do części teoretycznej i praktycznej egzaminu.....	13

Moduł 1. System certyfikacji kompetencji

1. Informacje ogólne o systemie certyfikacji umiejętności zawodowych

System certyfikacji kompetencji umożliwia walidację i certyfikację umiejętności zawodowych z uwzględnieniem udziału pracodawców. Jest uzupełnieniem istniejącego systemu potwierdzania kwalifikacji w zawodzie prowadzonego przez Centralną Komisję Egzaminacyjną.

Możliwości kształcenia w zawodach oraz w zakresie kwalifikacji w różnych formach określa Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. 2019 r. poz. 316) oraz Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz.U. 2017 poz. 1632).

Do kwalifikacji i kompetencji wymaganych na rynku pracy można dochodzić różnymi drogami, poprzez kształcenie w trybie szkolnym i pozaszkolnym, formalnym, nieformalnym i poza formalnym, a wiedza i nabyte umiejętności muszą być aktualizowane przez całe życie.

Podstawą tego podejścia jest wyodrębnienie w zawodach kwalifikacji, czyli zestawów oczekiwanych efektów kształcenia, których osiągnięcie potwierdza świadectwo wydane przez okręgową komisję egzaminacyjną, po zdaniu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w zakresie jednej kwalifikacji.

Osoba, która posiada świadectwa potwierdzające wszystkie kwalifikacje wyodrębnione w danym zawodzie oraz posiada odpowiedni poziom wykształcenia otrzymuje dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Do dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe dołącza się Europass – Suplement do Dyplomu Potwierdzającego Kwalifikacje Zawodowe, który stanowi uzupełnienie informacji zawartych w dyplomie i ma za zadanie ułatwić ich lepsze zrozumienie, przede wszystkim przez pracodawców i instytucje zagraniczne. Dyplomy i suplementy do dyplomów wydają okręgowe komisje egzaminacyjne.

W Polsce kształcenie zawodowe prowadzone jest w formach szkolnych i w ramach kształcenia ustawicznego¹ m.in. na kwalifikacyjnych kursach zawodowych (kkz) i na kursach umiejętności zawodowych (kuz) oraz innych kursach umożliwiających uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych.

Kwalifikacyjny kurs zawodowy jest prowadzony według programu nauczania uwzględniającego podstawę programową kształcenia w zawodach, w zakresie jednej kwalifikacji. Ukończenie kwalifikacyjnego kursu zawodowego umożliwia przystąpienie do egzaminu potwierdzającego kwalifikację w zawodzie przeprowadzanego na warunkach

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz.U. 2017 poz. 1632).

określonych w rozdziale 3b ustawy o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, z późn. zm.2).

Prowadzenie takich kursów umożliwia uelastycznienie kształcenia zawodowego i jego lepsze dostosowanie do potrzeb rynku pracy.

Niniejszy dokument stanowi materiał do przeprowadzenia wewnętrznego egzaminu sprawdzającego wiedzę i umiejętności uczestnika kursu w zakresie przygotowania do zewnętrznego egzaminu potwierdzającego kwalifikację w zawodzie.

2. Uczestnicy systemu certyfikacji kompetencji

Systemem walidacji i certyfikacji kompetencji objętych zostanie 600 uczniów następujących szkół zawodowych z terenu Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego:

- Zespołu Szkół Budowlano-Geodezyjnych im. Stefana Władysława Bryły w Białymstoku, ul. Słonimska 47/1, 15-029 Białystok,
- Zespołu Szkół Elektrycznych im. Prof. Janusza Groszkowskiego w Białymstoku, ul. 1000-lecia Państwa Polskiego 14, 15-111 Białystok,
- Zespołu Szkół Gastronomicznych w Białymstoku, ul. Knyszyńska 12, 15-702 Białystok,
- Zespołu Szkół Handlowo-Ekonomicznych im. Mikołaja Kopernika w Białymstoku, ul. Bema 105, 15-370 Białystok,
- Zespołu Szkół Mechanicznych Centrum Kształcenia Praktycznego Nr 2 im. Św. Józefa w Białymstoku, ul. Broniewskiego 14, 15-959 Białystok,
- Zespołu Szkół Rolniczych Centrum Kształcenia Praktycznego w Białymstoku, ul. Ks. Stanisława Suchowolca 26, 15-566 Białystok,
- Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących z Oddziałami Integracyjnymi im. St. Staszica w Białymstoku, ul. Sienkiewicza 57, 15-002 Białystok,
- Zespołu Szkół Technicznych im. Gen. Władysława Andresa w Białymstoku, ul. Stołeczna 7, 15-879 Białystok,
- Zespołu Szkół Zawodowych nr 2 im. Kpt. Władysława Wysockiego w Białymstoku, ul. Świętojańska 1, 15-082 Białystok,
- Zespołu Szkół Zawodowych nr 5 im. Gen. Ignacego Prądzyńskiego w Białymstoku, ul. Antoniuk Fabryczny 40, 15-741 Białystok,
- Zespołu Szkół nr 16 w Białymstoku, ul. Zwycięstwa 28, 15 - 703 Białystok,
- Zespołu Szkół Mechanicznych im. Stefana Czarnieckiego w Łapach, ul. gen. Władysława Sikorskiego 68, 18-100 Łapy,
- Zespołu Szkół w Czarnej Białostockiej, ul. Sienkiewicza 7, 16-020 Czarna Białostocka,
- Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Technicznych, ul. Antoniku Fabryczny 1, 15-762 Białystok.

3. Wymagania, które należy spełnić, aby poddać się walidacji i certyfikacji kompetencji

Warunkiem, jaki należy spełnić, aby poddać się walidacji i certyfikacji kompetencji jest uczestnictwo w doradztwie edukacyjnym w zakresie rozwoju kompetencji do pracy realizowanym w formie Indywidualnego Planu Działania na rzecz Kompetencji (IPDnrK). Każdemu uczniowi zostanie opracowany, na podstawie indywidualnej diagnozy, wieloletni plan uzupełniania kompetencji adekwatnie do określonego przez niego celu zawodowego i życiowego z wykorzystaniem dodatkowych form edukacyjnych przewidzianych w projekcie takich jak: kwalifikacyjne kursy zawodowe, kursy umiejętności zawodowych, staże i praktyki zawodowe oraz kursy specjalistyczne i kursy nadające uprawnienia. W efekcie doradztwa kompetencji uczeń otrzyma informacje na temat indywidualnej luki kompetencyjnej oraz propozycje szkoleń uzupełniających i praktyk zawodowych przygotowujących do potwierdzenia kwalifikacji lub certyfikacji kompetencji w ramach Centrum Kompetencji Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego.

4. Termin i miejsce potwierdzania kompetencji

Informacje o terminie i miejscu walidacji i certyfikacji kompetencji w zakresie poszczególnych umiejętności zawodowych zostaną podane do publicznej wiadomości na dwa tygodnie przed planowaną walidacją.

Moduł 2. Egzamin sprawdzający wiedzę i umiejętności zawodowe

Egzamin składa się z części teoretycznej i części praktycznej.

1. Część teoretyczna egzaminu

Część teoretyczna egzaminu trwa 30 minut. Może być przeprowadzana w formie pisemnej lub ustnej.

Część teoretyczna pisemna przeprowadzana jest w formie testu składającego się z 10 zadań zamkniętych zawierających cztery odpowiedzi do wyboru, z których tylko jedna odpowiedź jest prawidłowa.

2. Część praktyczna egzaminu

Część praktyczna jest przeprowadzana w formie zadania praktycznego/próby pracy. Polega na wykonaniu przez Zdającego zadania egzaminacyjnego na stanowisku egzaminacyjnym. Stanowisko powinno być przygotowane z uwzględnieniem warunków realizacji umiejętności zawodowych w realnych warunkach rynkowych, kształcenia w zawodzie Opiekun osoby starszej.

Na zapoznanie się z treścią zadania egzaminacyjnego zawartego w arkuszu egzaminacyjnym oraz z wyposażeniem stanowiska egzaminacyjnego Zdający ma 10 minut, których nie wlicza się do czasu trwania części praktycznej egzaminu.

Część praktyczna egzaminu potwierdzającego umiejętności zawodowe trwa 120 minut.

3. Dostosowanie stanowiska egzaminacyjnego do potrzeb i możliwości zdających ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Stanowisko egzaminacyjne może być dostosowane do potrzeb i możliwości Zdających o specjalnych potrzebach edukacyjnych na podstawie przedstawionego przez nich orzeczenia.

4. Podstawa uznania potwierdzenia kompetencji

Zdający potwierdzi umiejętności zawodowe, jeżeli uzyska:

- 1) z części teoretycznej – co najmniej 60% punktów możliwych do zdobycia,
i
- 2) z części praktycznej – spełni wszystkie kryteria oceniania przewidziane dla danego zadania praktycznego.

Wynik egzaminu ustala i ogłasza komisja. Wynik ustalony przez Komisję ds. walidacji i certyfikacji/ komisję egzaminacyjną jest ostateczny.

5. Zastrzeżenia do przebiegu egzaminu

Jeżeli Zdający uzna, że w trakcie egzaminu zostały naruszone zasady dotyczące jego przeprowadzania, może zgłosić pisemnie zastrzeżenie do przewodniczącego Komisji ds. walidacji i certyfikacji/ komisji egzaminacyjnej efektów kształcenia w terminie 2 dni roboczych od daty egzaminu w części praktycznej. Zastrzeżenie musi zawierać dokładny opis zaistniałej sytuacji świadczącej o naruszeniu zasad przeprowadzania egzaminu.

Przewodniczący rozpatruje zastrzeżenie w terminie 7 dni od daty jego otrzymania. W razie stwierdzenia naruszenia zasad przeprowadzania egzaminu, Przewodniczący może zarządzić jego ponowne przeprowadzenie. Rozstrzygnięcie to jest ostateczne.

6. Dokumenty potwierdzające zdanie egzaminu

W przypadku, gdy Zdający zda egzamin, otrzyma zaświadczenie o ukończeniu kwalifikacyjnego kursu zawodowego wydane przez Komisję ds. walidacji i certyfikacji efektów kształcenia/ organizatora kursu.

Moduł 3. Kwalifikacje w zawodzie

W kwalifikacji SPO.02 Świadczenie usług opiekuńczo-wspierających osobie starszej 7 części – umiejętności zawodowe:

- 1) SPO. 02.1 – Bezpieczeństwo i higiena pracy
- 2) SPO.02.2 – Podstawy pomocy społecznej
- 3) SPO.02.3 – Diagnozowanie potrzeb biopsychospołecznych i możliwości w funkcjonowaniu osoby starszej
- 4) SPO.02.4 – Współpraca z podmiotami działającymi na rzecz osoby starszej
- 5) SPO.02 .5 – Wykonywanie czynności opiekuńczo-wspierających u osoby starszej
- 6) SPO.02.6 – Aktywizowanie osoby starszej do samodzielności życiowej.**
- 7) SPO.02.7 – Język obcy zawodowy

Kurs obejmuje zarówno efekty kształcenia ogólnie zawodowe jak i efekty kształcenia przypisane wyżej wymienionym umiejętnościom zawodowym.

Do wykonywania wyżej wymienionych zadań zawodowych jest niezbędne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, na które składają się efekty kształcenia wspólne dla wszystkich zawodów.

SPO.02.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy

Uczeń:

- 1) rozróżnia pojęcia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią
- 2) rozróżnia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska
- 3) rozróżnia prawa i obowiązki pracownika oraz prawa i obowiązki pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy
- 4) określa skutki oddziaływania czynników szkodliwych na organizm człowieka
- 5) organizuje stanowisko pracy zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska
- 6) stosuje środki ochrony indywidualnej podczas wykonywania zadań zawodowych
- 7) udziela pierwszej pomocy w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego

SPO.02.2. Podstawy pomocy społecznej

Uczeń:

- 1) wyjaśnia rolę osobowości człowieka w stosunkach z otoczeniem
- 2) charakteryzuje rozwój człowieka w różnych okresach życia
- 3) charakteryzuje procesy zachodzące w życiu społecznym
- 4) opisuje funkcje rodziny
- 5) określa cele, zadania i instrumenty polityki społecznej państwa
- 6) identyfikuje problemy i postawy społeczne występujące we współczesnym społeczeństwie

- 7) charakteryzuje czynniki wpływające na wykluczenie społeczne jednostki i grupy
- 8) charakteryzuje czynniki wpływające na wykluczenie społeczne jednostki i grupy
- 9) posługuje się językiem migowym
- 10) rozpoznaje właściwe normy i procedury oceny zgodności stosowane podczas realizacji zadań zawodowych

SPO.02.3. Diagnozowanie potrzeb biopsychospołecznych i możliwości w funkcjonowaniu osoby starszej

Uczeń:

- 1) rozpoznaje potrzeby i problemy osoby starszej
- 2) pomaga osobie starszej w zaspokajaniu potrzeb biopsychospołecznych
- 3) charakteryzuje ogólną budowę organizmu człowieka
- 4) analizuje poziom możliwości psychofizycznych osoby starszej
- 5) rozpoznaje symptomy zaburzeń psychofizycznych u osoby starszej
- 6) rozpoznaje warunki życia osoby starszej
- 7) dokonuje pomiaru parametrów życiowych osoby starszej
- 8) planuje działania opiekuńczo-wspierające osobę starszą
- 9) posługuje się dokumentacją dotyczącą sytuacji zdrowotnej i społecznej osoby starszej

SPO.02.4. Współpraca z podmiotami działającymi na rzecz osoby starszej

Uczeń:

- 1) opracowuje plan pomocy, wsparcia i opieki długoterminowej dla osoby starszej
- 2) współpracuje z osobami z otoczenia osoby starszej na jej rzecz
- 3) organizuje pomoc instytucji wsparcia społecznego działających na rzecz osoby starszej
- 4) organizuje środowiskowe grupy wsparcia na rzecz osoby starszej
- 5) organizuje pomoc materialną na rzecz osoby starszej we współpracy z ośrodkiem pomocy społecznej
- 6) motywuje rodzinę i lokalne środowisko społeczne do działania na rzecz osoby starszej: a) buduje relacje z rodziną i otoczeniem osoby starszej b) utrzymuje współpracę osoby starszej z najbliższym otoczeniem
- 7) współpracuje z członkami zespołu terapeutycznego zakładu opiekuńczo leczniczego
- 8) współpracuje z organizacjami pozarządowymi w zakresie udzielania pomocy osobie starszej

SPO.02.5. Wykonywanie czynności opiekuńczo-wspierających u osoby starszej

Uczeń:

- 1) organizuje środowisko mieszkaniowe z uwzględnieniem potrzeb i bezpieczeństwa osoby starszej
- 2) dobiera metody, techniki do działań opiekuńczo-wspierających
- 3) opracowuje plan pomocy, wsparcia i opieki długoterminowej osoby starszej
- 4) wykonuje czynności opiekuńczo pielęgnacyjne i higieniczne u osoby starszej

- 5) wykonuje zabiegi przeciwwzapalne u osoby starszej
- 6) pomaga osobie starszej w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza
- 7) pomaga osobie starszej w pielęgnacji i zmianie worka stomijnego
- 8) prowadzi profilaktykę przeciwoleżynową u osoby starszej
- 9) wdraża zasady zdrowego stylu życia w opiece nad osobą starszą
- 10) podejmuje problematykę śmierci i godnego umierania w kontaktach z osobą starszą

SPO.02.6. Aktywizowanie osoby starszej do samodzielności życiowej.

Uczeń:

- 1) *pomaga osobie starszej w prowadzeniu gospodarstwa domowego*
- 2) *pomaga osobie starszej w użytkowaniu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych*
- 3) *przygotowuje osobę starszą we współpracy z rodziną do samoopieki*
- 4) *mobilizuje osobę starszą do aktywnego spędzania czasu wolnego*
- 5) *organizuje czas wolny osobie starszej z wykorzystaniem zasobów środowiska lokalnego*
- 6) *wspiera osobę starszą w usprawnianiu psychofizycznym*
- 7) *pomaga osobie starszej w samokontroli poziomu glukozy we krwi przy użyciu glukometru*

SPO.02.7. Język obcy zawodowy

Uczeń:

- 1) posługuje się podstawowym zasobem środków językowych w języku obcym nowożytnym (ze szczególnym uwzględnieniem środków leksykalnych), umożliwiającym realizację czynności zawodowych w zakresie tematów związanych:
a) ze stanowiskiem pracy i jego wyposażeniem b) z głównymi technologiami stosowanymi w danym zawodzie c) z dokumentacją związaną z danym zawodem d) z usługami świadczonymi w danym zawodzie
- 2) rozumie proste wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka obcego nowożytnego, a także proste wypowiedzi pisemne w języku obcym nowożytnym w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych: a) rozumie proste wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. rozmowy, wiadomości, komunikaty, instrukcje lub filmy instruktażowe, prezentacje), artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka b) rozumie proste wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. napisy, broszury, instrukcje obsługi, przewodniki, dokumentację zawodową)
- 3) samodzielnie tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne i pisemne w języku obcym nowożytnym w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych: a) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. polecenie, komunikat, instrukcję) b) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np.

komunikat, e-mail, instrukcję, wiadomość, CV, list motywacyjny, dokument związany z wykonywanym zawodem – według wzoru)

- 4) uczestniczy w rozmowie w typowych sytuacjach związanych z realizacją zadań zawodowych – reaguje w języku obcym nowożytnym w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie lub w formie prostego tekstu: a) reaguje ustnie (np. podczas rozmowy z innym pracownikiem, klientem, kontrahentem, w tym podczas rozmowy telefonicznej) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych b) reaguje w formie prostego tekstu pisanego (np. wiadomość, formularz, email, dokument związany z wykonywanym zawodem) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych
- 5) zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w języku obcym nowożytnym w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych
- 6) wykorzystuje strategie służące doskonaleniu własnych umiejętności językowych oraz podnoszące świadomość językową:
 - a) wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem
 - b) współdziała w grupie
 - c) korzysta ze źródeł informacji w języku obcym nowożytnym) stosuje strategie komunikacyjne i kompensacyjne

Moduł 4. Standard egzaminacyjny dla umiejętności

1. Umiejętności zawodowe

Absolwent szkoły kształcącej w zawodzie opiekun osoby starszej powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- 1) rozpoznawania możliwości oraz ograniczeń w funkcjonowaniu osoby starszej wynikających z rodzaju i stopnia niepełnosprawności;
- 2) rozpoznawania i interpretowania sytuacji społecznej, warunków życia, relacji z rodziną, grupą i środowiskiem lokalnym osoby starszej oraz wykorzystywania zasobów indywidualnych, środowiska rodzinnego, instytucjonalnego i lokalnego w pracy z osobą starszą;
- 3) dobierania metod, technik, narzędzi i form realizacji działań opiekuńczo wspierających do sytuacji życiowej, stanu zdrowia, rozpoznanych problemów i potrzeb osoby starszej;
- 4) udzielania wsparcia emocjonalnego i aktywizowanie osoby starszej do samodzielności życiowej w zależności od rodzaju i stopnia niepełnosprawności;
- 5) nawiązywania, podtrzymywania i rozwijania współpracy z podmiotami działającymi na rzecz osoby starszej w środowisku lokalnym.

2. Niezbędne wyposażenie stanowiska egzaminacyjnego do części praktycznej

2.1. Wyposażenie stanowiska egzaminacyjnego do części teoretycznej

Indywidualne stanowisko egzaminacyjne zapewniające samodzielną pracę Zdającemu, wyposażone w stolik i krzesło.

2.2. Wyposażenie stanowiska egzaminacyjnego do części praktycznej

-indywidualne stanowisko do wykonania praktycznego zabiegów higienicznych i czynności pielęgnacyjnych oraz innych czynności opiekuńczych u osoby starszej, chorej, niesamodzielnej i całkowicie unieruchomionej w łóżku. Stałe i podstawowe wyposażenie stanowiska stanowią: łóżko szpitalne z wyposażeniem, szafka przyłóżkowa, taboret, krzesło, podnózek, drabinka przyłóżkowa, pielęgnacyjny fantom osoby dorosłej do wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych. Powierzchnia stanowiska powinna zapewnić zdającemu swobodne wykonanie wszystkich czynności, z dostępem z trzech stron do łóżka, a tym samym do podopiecznego. Łóżko powinno być wyposażone w komplet pościeli (dwa koce, w tym jeden w poszwie, poduszkę, „jasiek”) i bielizny pościelowej (prześcieradło, podkład nieprzemakalny, podkład płócienny, poszewki na poduszki, poszwę na koc). Stanowisko należy tak usytuować, aby zapewnić zdającemu łatwy dostęp do źródła zimnej i ciepłej wody;

– **wspólne stanowiska dla kilku zdających:**

- **stanowisko do mycia rąk (łazienka)** – pomieszczenie lub wydzielony fragment pomieszczenia wyposażony w umywalkę z bieżącą ciepłą i zimną wodą, pojemniki z mydłem w płynie i preparatem do dezynfekcji rąk, zasobnik z ręcznikami jednorazowymi i kosz na odpady zmieszane z workiem – może być wspólne co najwyżej dla 6 zdających;
- **stanowisko „kącik magazynowy”** - może to być ciąg szafek, stołów, na których zostaną zgromadzone materiały, środki, przybory i sprzęt. W przypadku zużywania przez zdających niektórych materiałów do celów egzaminacyjnych należy je na bieżąco uzupełniać;
- **„łazienka”** - wyznaczone miejsce, gdzie zdający odnoszą kosze z brudną bielizną pościelową i osobistą podopiecznego, brudne baseny, kaczki, zużyte pieluchomajtki. Jest to również stanowisko do mycia przyborów i sprzętów. Jeżeli na tym stanowisku nie ma dostępu do źródła wody, to mycie przyborów i sprzętu można wykonać na stanowisku do mycia rąk. Na stanowisku tym znajduje się kosz na odpady zmieszane wyłożony foliowym workiem oraz kosz z workiem na brudną bieliznę;

3. Przykładowe zadania do części teoretycznej i praktycznej egzaminu

3.1. Przykładowe zadania do części teoretycznej egzaminu

1. W chorobie Parkinsona dominują zaburzenia :

- A) ruchu.
- B) pamięci.
- C) nastroju.
- D) spostrzegania

Odpowiedź prawidłowa. A

2. U podopiecznego chorującego na cukrzycę wystąpiły objawy wskazujące na hipoglikemię (bez utraty przytomności). W warunkach domowych opiekun w pierwszej kolejności powinien polecić podopiecznemu

- A. spożycie batona proteinowego.
- B. wypicie szklanki gorzkiej herbaty.
- C. zmierzenie poziomu glukozy we krwi.
- D. zmierzenie poziomu glukozy w moczu.

Odpowiedź prawidłowa. C

3. Podopieczny, który ma zlecony poranny pomiar ciśnienia tętniczego krwi o godzinie 8.30 wypił czarną kawę z kofeiną. W celu uzyskania wiarygodnego wyniku pomiaru opiekun powinien wykonać pomiar ciśnienia tętniczego krwi u tego podopiecznego najwcześniej o godzinie

- A. 9.00
- B. 9.15
- C. 9.30
- D. 10.00

Odpowiedź prawidłowa. A

4. W celu zapobiegania rozwojowi odleżyn u podopiecznego unieruchomionego, leżącego w łóżku na plecach w pozycji półwysokiej, opiekun powinien zastosować między innymi

- A. klin pod kolana.
- B. ochraniacze na pięty.
- C. kółka z waty pod łokcie.
- D. kółko gumowe pod pośladki.

Odpowiedź prawidłowa. B

5. Podopieczny z wyłoniąną przetoką jelitową przygotowuje się do samodzielnej wymiany worków stomijnych. Opiekun powinien wyjaśnić podopiecznemu, że pasta uszczelniająco-gojąca

- A. ułatwia umocowanie worka.
- B. zabezpiecza worek przed odklejeniem.
- C. zapobiega zaleganiu treści wokół stomii.
- D. wyrównuje nierówności skóry wokół stomii.

Odpowiedź prawidłowa. D

6. Opiekun, który pomaga podopiecznej w wykonaniu codziennej toalety ciała i przygotowaniu obiadu, udziela jej wsparcia
- A. rzeczowego
 - B. informacyjnego
 - C. wartościującego
 - D. instrumentalnego

Odpowiedź prawidłowa. D

7. W wyniku pożaru w mieszkaniu samotnej podopiecznej uległo wypaczeniu okno w kuchni, zniszczona została lodówka i pralka. Sytuacja finansowa uniemożliwia jej wymianę okna i zakup nowego sprzętu AGD. W tej sytuacji opiekun powinien pomóc podopiecznej w złożeniu wniosku do ośrodka pomocy społecznej o przyznanie zasiłku
- A. stałego
 - B. celowego
 - C. rodzinnego
 - D. opiekuńczego

Odpowiedź prawidłowa. B

8. Wartość wskaźnika masy ciała (BMI) obliczona dla podopiecznego jest równa 36. Oznacza to, że występuje u niego
- A. nadwaga
 - B. otyłość I°
 - C. otyłość II°
 - D. niedowaga

Odpowiedź prawidłowa. C

9. Planując działania opiekuńczo-wspierające w środowisku domowym dla podopiecznej z reumatoidalnym zapaleniem stawów, opiekun przede wszystkim powinien ocenić u niej:
- A. nasilenie bólu według skali VAS.
 - B. siłę mięśniową według skali Lovetta.
 - C. zdolność wykonywania czynności codziennych.
 - D. zapotrzebowanie na zabiegi rehabilitacji leczniczej.

Odpowiedź prawidłowa. C

10. Opiekun zauważył, że 72-letni podopieczny odkłada przedmioty w nieodpowiednie miejsca, gubi swoje rzeczy, często myli pojęcia lub zapomina słów, a zamiast czytać przekłada kartki w książkach. Zaobserwowane objawy mogą wskazywać na rozwój u podopiecznego

- A. choroby Hashimoto.
- B. choroby Alzheimerera.
- C. dystrofii mięśniowej.
- D. stwardnienia rozsianego.

Odpowiedź prawidłowa. B

3.2. Przykładowe zadania do części praktycznej egzaminu

Zadanie 1

Podopieczna pani Wanda Kaczmarek, lat 70, mieszka sama w dwupokojowym mieszkaniu, na drugim piętrze w bloku. W mieszkaniu jest centralne ogrzewanie, kuchenka gazowa, zimna i ciepła woda, WC. Brakuje pralki. Podopieczna choruje na nadciśnienie tętnicze, nie może się przemieszczać, ma problemy z pamięcią. Zapomina o zażywaniu leków, spożywaniu posiłków i myciu. Córka mieszka z rodziną w tej samej miejscowości, ale nie może odwiedzać matki codziennie. Pani Wanda nie utrzymuje kontaktów z sąsiadami. Lekarz zdiagnozował u niej demencję starczą. Nie może samodzielnie wychodzić z domu. Zdarzyło się, że nie wróciła do domu, bo nie pamiętała, gdzie mieszka. W mieszkaniu panuje bałagan. W przeszłości pracowała jako księgowa, lubiła spotkania z przyjaciółmi, śpiew, wycieczki. Obecnie utrzymuje się z najniższej emerytury. Wypełnij kartę oceny sytuacji zdrowotnej, społecznej, warunków życia i potrzeb osoby starszej. Opracuj plan opieki długoterminowej podopiecznej.

Wykonaj u podopiecznej zabieg mycia głowy w waniencie pneumatycznej. Po wykonaniu zadania uporządkuj stanowisko pracy.

Druki potrzebne do sporządzenia dokumentów są zamieszczone w arkuszu egzaminacyjnym.

Zadanie wykonaj na fantomie osoby dorosłej, wykorzystując sprzęt, materiały i środki znajdujące się na stanowisku egzaminacyjnym i w magazynie. Podczas wykonywania zadania przestrzegaj zasad organizacji pracy oraz bhp.

Czas przeznaczony na wykonanie zadania wynosi 120 minut.

Ocenię podlegać będą 3 rezultaty:

- karta oceny sytuacji zdrowotnej, społecznej, warunków życia i potrzeb osoby starszej,
- plan opieki długoterminowej,
- stanowisko pracy po wykonaniu zabiegu
- oraz przebieg wykonania zabiegu mycia głowy w waniencie pneumatycznej.–

Inne zadania praktyczne z zakresu kwalifikacji MS.07. Świadczenie usług opiekuńczo wspierających osobie starszej mogą dotyczyć wykonania toalety osoby starszej;

- v podawanie posiłku;
- v mycia głowy osobie starszej leżącej w łóżku;
- v zaplanowania działań aktywizujących, pielęgnacyjnych;

- v zaplanowania działań zapobiegających skutkom długotrwałego leżenia;
- v opracowania harmonogramu organizowania czasu wolnego;
- v wykonania okładu;
- v wymiany pieluchomajtek;
- v oceny odleżyn;
- v wykonania toalety przeciwoodleżynowej